

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie

Regeling Groenprojecten 2022

(Internetconsultatie van 5 oktober tot en met 2 november 2021)

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt, na evaluatie, een actualisatie voor van de Regeling groenprojecten 2016 naar 2022. Deze regeling stimuleert de financiering van duurzame innovatieve projecten. Door fiscale voordelen te geven aan beleggers in groenfondsen worden groene projecten gefinancierd, die zonder deze regeling niet tot stand zouden komen. Ook komt door de actualisatie de regeling meer in balans door een andere indeling in 7 (i.p.v. 11) hoofdcategorieën.

De regeling richt zich op de financiers die innovatieve duurzame investeringen mogelijk moeten maken. Specifiek zijn groenfondsen (bank of beleggingsinstelling) bij de regeling betrokken om:

1. spaargeld (of beleggingen) aan te trekken voor groene projecten en
2. als financiers van groenprojecten voor ondernemers van innovatieve duurzame projecten.

Zowel spaarders, ondernemers en groenfondsen krijgen door de vernieuwde regeling te maken met nieuwe en gewijzigde project(sub)categorieën.

De Regeling groenprojecten 2022 heeft als doel de financiële sector te stimuleren om innovatieve duurzame projecten te financieren die aansluiten bij beleidsdoelstellingen van de overheid. Daarnaast is het doel om de financiële betrokkenheid van burgers bij dergelijke projecten te vergroten. De regeling is opgezet als marktinstrument, waarmee groenfondsen innovatieve duurzame investeringen mogelijk maken. Om aan te sluiten bij het kredietverleningsproces van de financiers wordt voor de regeling gebruik gemaakt van de expertise van de financiële sector.

Het idee achter de regeling is dat de toepassing van de technologie of van de handelswijze nieuw moet zijn, dan wel een lage marktpenetratie moet hebben, en tot bovenwettelijke milieuwinst moet leiden. Binnen deze fase heeft de regeling een aanjaagfunctie voor voorhoedeprojecten. In een latere fase kan dit aanscherping van normen mogelijk maken, bijvoorbeeld door te laten zien dat toepassing van innovatieve technieken in de praktijk daadwerkelijk mogelijk is.

Voor alle projectcategorieën is bezien of aanscherping gewenst is dan wel of nieuwe categorieën moesten worden toegevoegd. De regeling verruimt mogelijkheden voor financiering van innovatieve projecten, met de toevoeging van circa 28 nieuwe (sub)categorieën op een totaal van circa 90 (sub)categorieën. Daarbij brengt dit voorstel een duidelijker thematische focus aan binnen de regeling, met een bundeling van 11 naar 7 hoofdcategorieën. De hoofdthema's zijn:

- natuur,
- duurzame landbouw,
- circulaire economie,

- duurzame energie,
- duurzaam bouwen,
- duurzame mobiliteit en
- klimaatadaptatie.

Hiermee worden mogelijkheden verruimd, met name voor projecten op het gebied van de circulaire economie, verduurzaming van de landbouw en duurzame mobiliteit. Hiermee komt de regeling meer in balans, wat bijdraagt aan de doelmatigheid van de regeling. Aansluitend bij de verduurzamingsambities blijven de categorieën duurzame energie en duurzaam bouwen naar verwachting de grootste wat betreft aanvragen en projectvermogen.

De reacties

Er kon worden gereageerd op deze regeling en de toelichting. Er zijn in totaal 33 reacties ingediend, hiervan zijn er 17 openbaar. Indieners zijn vooral banken en financieringsinstellingen.

In de bijlage vindt u de inhoudelijke reactie van het ministerie.

1. Algemeen beeld van de reacties

Naast tevredenheid over de uitbreiding van projectcategorieën, gaan de belangrijkste opmerkingen over de volgende thema's:

- Circulaire economie;
- Duurzame energie;
- Duurzaam bouwen;
- Zorgen om verscherpen criteria Groenverklaring.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst met enkele individuele reacties ter inkleuring. Deze reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer. Voor de juiste context waarbinnen die reacties zijn geplaatst wordt verwezen naar de volledige reacties.

Circulaire Economie

- De categorieën zijn niet logisch, gevraagd wordt naar andere methodes.
- De omschrijving "som van de milieubalans" is niet duidelijk.
- Het is niet duidelijk wat is bedoeld met "geen schadelijke emissies".
- Er wordt een voorstel gedaan voor de definitie van "circulair risico".
- Gevraagd wordt naar een minimum voor hergebruik.

Duurzame Energie

Algemeen

- Aanscherpingen zijn onduidelijk, niet haalbaar of niet werkbaar;
- Zon en wind zijn nodig om andere projecten te kunnen financieren;
- Er wordt een voorstel gedaan om het projectvermogen vast te stellen aan de hand van een bedrag per eenheid vermogen;
- Het is goedkoper om veel projecten via de RGP te financieren.

Zon PV

- De verwachting wordt uitgesproken dat door verzwaring van eisen veel minder projecten in aanmerking komen.
- Door zon en wind in de breedte te ondersteunen, stimuleren we innovatie.
- Aanscherpingen per 1-1-2024 niet haalbaar; voorstel wordt gedaan voor een best effort prestatie.
- Een voorwaarde voor terugnamegarantie is niet zinvol, want het is al een verplichting als men bij (W)EEE is aangesloten.
- (W)EEE eis is goed, men wil graag meedenken over uitvoerbaarheid.
- Voorgesteld wordt multifunctioneel gebruik te stimuleren.

Windturbines

- Buitenlandse producenten gaan hun product niet aanpassen aan eisen RGP.
- Aangegeven wordt dat aanscherpingen niet haalbaar of effectief zijn, gevraagd wordt naar een ingroei-pad. Een reactie wordt per voorwaarde gegeven, het voorstel wordt gezien als een best effort prestatie.
- Er worden voorstellen gedaan voor supply-demand management en materialen met een lagere LCA footprint.
- Het reduceren van de overlast van obstakelverlichting wordt binnenkort mogelijk middels het transpondersysteem en is voor nieuwe parken de facto verplicht. Het is daarom overbodig om deze als eis te stellen voor groenfinanciering.

Duurzaam Bouwen

Duurzaamheidscertificaten en labels

- Gepleit wordt voor meer differentiatie in duurzaamheidscertificaten; eisen zouden gelijk moet worden getrokken met MIA/VAMIL als het gaat om duurzaamheid labels en circulariteit.
- Voorgesteld wordt circulaire gebouwcodes uit MIA/VAMIL over te nemen.
- Duurzaamheid labels zijn voor industriegebouwen voor MKB vaak te kostbaar.

- Verkrijgen certificaten van BREEAM, GPR of LEED is voor MKB-ondernemers (kleine bedrijfspannen) een relatief kostbare zaak, en daarmee vervalt een mooie en bruikbare stimulans voor het MKB.
- Gevraagd wordt of de energielabelklasse voor de categorie herbestemming juist is, daar de reactie suggereert dat de eis zwaarder kan.
- Verzocht wordt om bij renovatie opname van minimale energielabelklasse hoger dan minimaal A en aanpassing van de te hoge private certificeringseis om juist de kleinere utiliteit renovatie projecten te stimuleren en realiseren.
- Over nieuwbouw industrie: Gevraagd wordt naar uitbreiding van een onderdeel d. waarbij een verhoogde MPG eis zich ook kan kwalificeren.

Bedragen

- Bedragen gelijk trekken met MIA/VAMIL.
- De forfaitaire bedragen zijn te laag, want bouwkosten zijn gestegen.

MGP/BENG

- Energieprestatie en Milieu Prestatie Gebouwen MPG zijn niet hetzelfde; duurzaam bouwen is niet eenduidig gedefinieerd.
- Gevraagd wordt naar mogelijkheid tot 50% betere BENG 2 score (primair fossiel energiegebruik in kWh per m² gebruiksoppervlak per jaar) voor het gehele Utiliteit.
- Voorstel om BENG 2 eis van 50% voor grondgebonden woningen op te nemen.
- Voorstel om aanscherping BENG eis per 1-1-2024 te schrappen.

Overig

- Subcategorie met energieprestatie kan weg, want vooral zon-PV is steeds moeilijker te realiseren.
- Eisen voor flexibel bouwen (tabel 3) zijn deels achterhaald; voorstel wordt gedaan voor afschaffing.
- Het ambitieniveau voor nieuwbouw is te hoog; dit geldt ook voor de aanpassing per 1-1-2024.
- Over warmtepompen: Rendementen kunnen beter als percentage van norm NTA8800 worden opgenomen.

Aanscherping criteria Groenverklaring

- Verzocht wordt de aangescherpte criteria op het gebied van duurzame energie en duurzaam bouwen te herformuleren daar deze niet in het belang zijn van de Nederlandse verduurzamingsopgave.
- De aanpassingen aan de categorieën wind en zon lijken te zijn ingevuld met als doel het gebruik van groenfinanciering voor deze categorieën te marginaliseren.
- Biologische landbouw en aardwarmte worden ongewijzigd gehandhaafd in de regeling. Het is niet duidelijk waarom het belang van deze categorieën groter zou zijn dan wind- en zonne-energie.

- De verzwaring van eisen in de categorieën Duurzame Energie en Duurzame Bouw gaat naar verwachting voor een reductie van 25-35% van het totale projectvermogen van de Groenregeling zorgen.
- Er wordt voor gepleit investering in zonnepanelen toegankelijk te houden en niet de Groenregeling te overreguleren door hier te zware eisen aan te stellen.

Internetconsultatie Regeling groenprojecten 2022, ontvangen input per onderwerp en de reactie daarop van het ministerie van IenW

Projectcategorie	Onderwerp	Samenvatting input internetconsultatie	Reactie
Circulaire economie	algemeen	De omschrijving van de categorieën bevatten onduidelijkheden	De omschrijvingen voor deze projectcategorie zijn in overleg met experts gemaakt, waarbij gebruik gemaakt is van de R-ladder; ook om een en ander voldoende specifiek en beoordeelbaar te houden. Aangezien circulaire economie heel breed is, is het vaak niet mogelijk om meer specifieke omschrijvingen te maken zonder veel potentiële projecten uit te sluiten.
Duurzame energie	windturbines, zonnepanelen	Door het toevoegen van eisen zullen vooral kleinere projecten veel minder aan de eisen kunnen voldoen. Dat is jammer voor de ondernemers die in deze projecten willen investeren. Door wind (en ook zon) in de breedte te ondersteunen, kunnen we innovatie stimuleren. Buitenlandse producenten zullen hun producten niet gaan aanpassen aan de eisen van de Regeling.	De regeling is bedoeld om innovatieve, duurzame en daardoor meer risicovolle projecten te kunnen financieren. Dat geldt niet meer voor de realisatie van projecten voor windenergie en zonne-energie in de volle breedte. Het opnemen van eisen aan windturbines en zonnepanelen is om die reden nodig om deze categorieën voor de regeling te behouden. Dat er projecten voor windenergie zijn die niet voor een groenverklaring in aanmerking zullen komen is inherent aan het doel van de regeling.
	windturbines, zonnepanelen	De combinatie van opwek en opslag is een technische maatregel (wind) en kan ook bij zonnepanelen een duidelijke meerwaarde bieden. Daarnaast is ook supply-demand management een zinvolle toevoeging.	In de regeling komen mogelijkheden voor een groenverklaring voor opslag van duurzame energie; ook in combinatie met investeringen in de opwek daarvan. Dit heeft geen betrekking op de techniek van de windmolen en is dus geen technische maatregel. De opzet van de eisen bij zonnepanelen is anders dan bij wind. Deze eis opnemen bij zonnepanelen kan daarom niet. Supply-demand management heeft vaak minder met investeringen in de techniek van de opwek te maken en geeft daarmee te grote uitvoeringsproblemen.
	windturbines	De meeste eisen die gesteld worden zijn niet haalbaar en soms ook niet relevant. Ook is de vraag gesteld of de voorgestelde eisen de gewenste technische ontwikkeling weergeven.	De eis voor obstakelverlichting is inderdaad niet meer relevant en wordt niet opgenomen. De overige eisen zijn minimaal nodig om het vereiste ambitieniveau van de regeling te houden. Werkbare alternatieven met een minimaal gelijk ambitieniveau zijn niet aangedragen. Waar nodig is er een ingroeipad opgenomen.
	zonnepanelen (fotovoltaïsche cellen)	De meeste eisen die gesteld worden zijn niet haalbaar, zinvol en soms ook niet relevant. Ook is de vraag gesteld of de voorgestelde eisen de gewenste technische ontwikkeling weergeven.	De eis voor terugnamegarantie is inderdaad niet meer relevant en wordt niet opgenomen. De overige eisen zijn minimaal nodig om het vereiste ambitieniveau van de regeling te houden. Met name de eisen die vanaf 1-1-2024 gelden, geven de gewenste technische ontwikkeling weer. Werkbare alternatieven met een minimaal gelijk ambitieniveau zijn niet aangedragen.

Projectcategorie	Onderwerp	Samenvatting input internetconsultatie	Reactie
Duurzaam bouwen	algemeen	De forfaitaire bedragen voor het projectvermogen zijn te laag. De bouwkosten zijn immers de afgelopen jaren fors gestegen	Dit is bewust zo uitgewerkt. Sommige eenheidsbedragen zijn verhoogd, anderen niet. Ondanks de gestegen bouwkosten is dit niet per definitie het geval voor de extra kosten voor verduurzaming. De eenheidsbedragen dekken ruimschoots de meerkosten voor de extra verduurzaming.
	algemeen	De subcategorie voor energieprestatie (BENG) kan weg, want vooral zon-PV is steeds moeilijker te realiseren.	Het is bekend dat het soms lastig is om de elektriciteit aan het elektriciteitsnet terug te kunnen leveren. Er is echter nog veel te winnen op energieprestatie. Schrappen van deze subcategorie gaat daarom voor dit moment te ver. Zou ook een te grote vermindering van het aantal projecten betekenen.
	woningbouw en utiliteit	Het ambitieniveau voor de energieprestatie-eis voor nieuwbouw is voor sommige bouwtypen (grondgebonden woningen, kantoren) te hoog. Ook de aanscherping per 1-1-2024 is te ambitieus. Ook de energieprestatie-eis voor renovatie van utiliteitsgebouwen is te hoog.	Voor gebouwen die niet op energieprestatie aan de eis kunnen voldoen, zijn er vaak wel andere mogelijkheden om met een goede MPG score of een duurzaamheidskeurmerk alsnog voor een groenverklaring in aanmerking te komen. Er is doelbewust gekozen voor ambitieuze eisen. De bedoeling van de regeling is om de meer ambitieuze, innovatieve duurzame projecten te ondersteunen. Voor veel utiliteitsgebouwen is binnenkort minimaal energielabelklasse C vereist. De Regeling moet een duidelijk hoger ambitieniveau hebben.
	nieuwbouw utiliteit	De eisen voor flexibiliteit en water zijn voor een groot deel achterhaald	Goede opmerking. Na overleg met BZK is de conclusie dat deze eisen voor nieuwbouw en ook voor renovatie utiliteit geschrapt kunnen worden. Zorgt ook voor een vereenvoudiging van de uitvoering.
	nieuwbouw industrie	Duurzaamheidscertificaten voor industriegebouwen zijn voor het MKB vaak te kostbaar. Zij zullen daarom geen gebruik (kunnen) maken van de Regeling en mogelijk minder duurzame gebouwen realiseren.	Daar zijn we ons van bewust. Op dit moment zijn deze certificaten de enige mogelijkheid om op een voor alle partijen uitvoerbare manier, toch iets voor industriegebouwen te doen. Op dit moment zijn er voor dit type gebouwen immers (nog) geen eisen voor energieprestatie (BENG) en milieuprestatie (MPG).
	utiliteit en industrie	Ambitieniveau voor duurzaamheidscertificaten is te hoog. Eisen gelijk trekken met MIA/VAMIL als het gaat om duurzaamheidslabels en circulariteit.	In de Regeling is bewust alleen de zwaarste categorie duurzaamheidscertificaten uit de MIA/VAMIL overgenomen. Het ambitieniveau van de RGP is immers hoger dan van MIA/VAMIL.